

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

91. Feliciores in Transalania.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](#)

fortunam tentare coactus sit. Cumque Mar- 1666.
 chio Badenus, quatuor millibus Cæsareano-
 rum stipatus, succurrere spargeretur, vicina
 Batavorum præsidia, Buscoducense ac Breda-
 num, Duce Principe Tarantio Monasterien-
 ses confessim obsedere. Et quanquam è tu-
 multiuariâ munitione, ad dies aliquot strenuè
 se defenderent, loci tamen debilitate, & de-
 speratione auxiliorum victi, oppugnantium
 arbitrio se dedere, compulsi sunt; quotquot
 non ceciderant, captivi omnes Duci-Sylvam
 abducti.

Interea Comes de Natta cum iis copiis, quæ Et Tra-
 in Busco-Veteri se reliquis necdum sociârunt, ita Mo-
 per Eburones in Tractum Mosanum dilapsus, sano.
 ex agro Trajectensi & Valcken-burgico, tribu-
 tum exigebat, in Urbe Aquisgrano solvi juf-
 sum; ignes alioqui ac depopulationes com-
 minatus. Sed & hanc nubem brevi dispule-
 runt pares Hollandorum minæ; nisi enim A-
 quensis Magistratus exactores eos, suâ ex Urbe,
 actutum eliminaret, copias Reip. similem A-
 quensi agro vastitatem certò illaturas.

Feliciori marte pugnatum est à Monasteri- 91.
 ensibus in Transsalania. Quando enim præ Felicio-
 sidiis suis imperaverant Batavi, ut omnem res in
 hostili terræ vim, clademque inferrent; men- Trans-
 se Decembri sexcenti equites & pedites salania.
 quadringenti, eo fine Daventriâ egres-
 si, in Tubantium irruperant. Gorgaf-
 fusi collecto in vicinia milite propè
 Ensche-

1666.

Cæso
multis
locis
hoste.

*Enschedenam hostem aggressus copias fugat,
fugientesque persecutus, restaurato inter an-
gusta viarum inevitabili conflictu, plures ca-
dit. Dum per paludes potior evadit pediu-
tus, quadringenti ferè capiuntur, Coesveldian
primum, deinde Monasterium traducti: Quo-
inter Comes Warfusaus, Honnivodus &
quitum Magister, Duo Vicarij, quatuor Ve-
xilliferi, ac plures non infimi nominis vo-
nes.*

8. Jan.

Ineunte Januario Lutzovius & Wolffram
dorffius Tribuni, opimas ex hostico strenas re-
portant. Cum Equestri & desultoriis
manipulo, favente gelu, paludes transvadu-
ingressique Frisenvennam, Transsalaniae pa-
gum, quingentos tum armatos, tum agre-
adoriuntur, captosque omnes Monasterio
abduxere.

7. Jan.

Walpotius è Meppensi foralitio, palustrem
quoque Bourtagam transgressus, ex centum
quinquaginta militibus, qui in Enne-
Drenthia pago, se muniverant, quadragesima
delevit; ceteros cum signo militari & duce
prædâ captivos Meppenam amandavit.

23. Feb.

Bressardus equitum Magister (vir ceteri
strenuus & prudens) cum duabus equitum
cohortibus & peditibus centum, prefaci
Grollensis, Wullenam, districtus Ahusam pa-
gum expilarat, captisque incolarum non
nullis, tributo subjicere moliebatur,

Nardus Hagius Pro-Tribunus & Meltingerius 1666.

supremus Excubiarum Magister insultum
hostilem docti, tractis è repente, *Ahusia* &
Ottensteinia, equitum suorum exercitatiō-
bus, hostem persequuntur, & haud procul
à *Stadtlohn*, loco clade *Christiani Brunsui-*
censis celebri, profligant, ipsoq[ue] & Vicario
copiarum ductoribus, aliisque centum ac de-
cem captis, receptaque omni p[re]dā, ceteros
elapsis paucis ceciderunt.

Sub Februarium *Gorgassum* in *Friesenven-* 26. Feb.
n[on] denuò sexcentos pedites & equites septua-
ginta quinque, qui vallo jam ac vacarris se
muniverant, immisso per congelatam palu-
dem milite, ita cinxit, conclusique, ut nemo
prorsū evaserit; sed qui cæsi non fuere. re-
liqui omnes, cum centum adhuc præsidiariis
ex intercepta arce *Schulenburgo*, captivi lon- 27. Feb.
go ordine *Monasterium* introducti sint.

At inter h[oc]e *Christophorus Bernardus iden-* Grietzia
tidem sollicitè cogitabat, quā dernū viâ, la insidi-
expectatus à *Thamesi* subfidiarius miles, cum antur,
suo posset conjungi. Desperatā nunc Wil-
helmspolis, & per Hispano-Belgium transitūs
libertate, arcī *Stickhuso* insidias parat, uti
Grietziā potiatur. Is portus erat in eadem
Frisia Orientali ad Oceanum situs, recipien-
do Anglorum militi perquam opportunus,
nec ullus ferè aptior. At Hollandi aut sub-
criti astum, aut subodorati, dum loci u-

1666. triusque securitati consulunt, maturius p^{ro}x^{imo} venere.

92. Verūm prævalente sic passim militiā Monasteriensi, mirabantur non pauci in Hollan-
diam, cur brumā hac, potius persistere in
campo posset hostis, qui cum millenis produ-
ret, præstaretque multa feliciter; quam co-
piæ Batavorum, quæ nuper hyemis asperita-
tem & pabuli defectum causatæ, relicta pro-
perè Bucholdiā, cum Gallis hybernorum ne-

Molestia cessitatem allegârint. Nunc de gestis harum
à suppe- nihil præter clades audiri, & onera, quibus
riis Gal- præsidarij & auxiliares in primis Galli civi-
tates gravent. Ea enim infessarum propè om-
nium lamenta esse. Et hæc quotidie à Mi-
nistris Brandenburgicis (qui quod parturi-
batur, fœderis accelerationem urgebant) ce-
majus incitamentum, opportunè exaggera-
bantur; quippè Wesaliam, Embricam, Re-
sam, Orsovium, Budericum, Urbes Civitatis,
Gallorum copiis ferè non oppletas, antē alios
premi; nec minùs dolere Octovirum suos ita
subditos, magnâ Principis jacturâ, extremam
ad inopiam redigi, quam externum, tamque
numerous militem, non sinè Imperij offen-
sione, & contra ipsas pacti leges, in Civitatibus
sua hospitari.

93. Sub hæc verò, quod pleroru[m]que interficer-
Tota fo- Europæ Magnatum, ne flammescens jam
rè Euro- ignis latius serpcret, Cæsar, Hispani, Bran-
den-